

Musculorum
capita maxi-
me carnis ex-
pertia, non mi-
nus, quam ten-
dinem sentire.
Quid nervi
musculis uere
praesent.

Qualiter mu-
sculi suum mu-
nus obeant.

Quid uere mu-
sculus sit.

Caro prae-
cipua musculi
substantia.

Adipem etiam
carni passim
attendit.

Tendines
quando muscu-
lis deueni-
unt. Musculi ren-
dunt, desinunt.
Lia, de Mo-
tu musculorum.

attinet substantiam, minores esse illorum musculorum tendine, qui calci inseritur, aut quasi bra-
chium attollens musculus, pauciores fibras in ortu haberet, quam ipsarum collectio ad insertio-
nem ostendit. Erat itaque id prius probandum, quam falsa conclusio inducenda. Quemadmo-
dum & haec quoque inefficax assumptio est, tendo sensu exactissimo participat, nervo igitur &
ligamento constat. Quasi uero musculorum capita, & praecipue ligamentosa, & prorsus ex car-
nea, minus ipsis tendinibus sentiendi uel polleret, & lesa conuulsione periculum minus, quam
tendines inducerent, etiam si capitibus mox in exortu nervus non inseratur, sed tantum atten-
sus occurrat, isque etiam subinde notabili intervallo a capite remotus. Hac occasione & huiusmo-
di pluribus, quas recensere prolixum foret, efficitur, ut asserere cogar nullam prorsus aliam nervi
in musculos, quam uenae & arteriae distributionem esse, & pari etiam ratione nervum, quae ue-
nam arteriamque musculum accedere. Neque ullam aliam in uena arteriaque cum nervo differen-
tiam statuo, quam quod ad finem seu insertionem musculi nervus nunquam, ut aliquando illa
uasa, implantetur, quamquam etiam paucissimos prorsus musculos eius generis enumerare possi-
mus. Sunt autem inter alios recti abdominis, qui & a uenis & arterijs sub pectoris osse deor-
sum deductis, ramulos assumunt, & temporales etiam ab inferioribus suis sedibus uasa ad-
mittit, quum is tamen interim ex elatioribus principium deducat. Praeterea ut uena nutriendo
musculo subseruit, & arteria ipsius innatum calorem recreat, ita quoque nervum animale spiritum
continuum ipsi deferre, nervumque illo spiritu musculum nunquam indigum relinquere ar-
bitror, ut neque uena alimento musculum destituit. Deinde spiritus animalis uis, & debita pecu-
liarisque musculi constructionis gratia, musculum contrahi laxarique sentio, neque aliter suo mune-
re fungi, quam oculum, reliquaque sensuum organa, quae singula propriam singularemque fabri-
cam obtinent, & animali spiritu (quod per nervos cerebri ipsi porrigit) imbuta, suis funguntur
munijis. Non enim alius animalis spiritus oculo, aut linguae aut auditus organo, quam musculis
diffunditur. Verum suae constructionis ratione, & accedente spiritu, oculus uidet, lingua gu-
stat, auditus organum sonos percipit, & sane musculi ipse uoluntariis motibus praest. Atque
hac etiam ratione omnia, quibus nervus attenditur, sentiendi uel pollent, nisi propria eorum sub-
stantia id prohibeat. Ceterum ut quamplurimos musculos arteria non contingit, quorundam
autem superficiei tantum attenditur, & aliquando adnascitur, interdum uero etiam in musculorum
substantia penitus ramos exporrigit, & interim omnium calorem temperat, tam eorum scilicet quos
non proxime contingit, quam illorum quorum superficiei adnascitur, ac penitus in ipsorum substantiam
diffunditur, ita profecto & nervus usu uenit, qui suam facultatem tam illis musculis exporrigunt,
quibus uix attenduntur, quam quorum superficiei adnascuntur, & in quorum substantia aliqua ramo-
rum serie digeritur. Quamquam nervos propinquius uenis quam arterijs assimilare queas. Pauciores
enim musculi ueniunt, quam arteriarum attactu insertionemque destituitur, licet etiam quodam prius recensue-
rim, quos neque nervo, neque uena contingi obseruabis, qui nihilominus interim, ut neque alimeto
& uitali facultate, ita quoque spiritu animali non priuatur. Est itaque musculus, uoluntarij motus in-
strumentum, uel oculus uisus, & lingua gustus, ex ligamenti natura in fibras coplures diuisa, & car-
ne has continente firmanteque fabricata, uenarum, arteriarum & nervorum furculos in se interdum assu-
mes, ac nervorum beneficio animali spiritu nunquam, dum sanum est animal, destituitur. Atque hanc carnem
praecipuum motus organum esse existimo, & nequaquam duntaxat fibrarum thoracis & fulcimentum, perin-
de sane, ac cerebri, cordis, iecoris, pulmonum, lienis, renum & uentriculi propria substantia, prima-
rium suarum functionum autorem esse suo loco dicemus. Quod uero musculorum carni, aut carni simpli-
citer, nullum adipem intexti, omnes haecenus falso prodiderint, obesi boues, quos Brabantia sa-
le coadiunt, attestatur, in quorum musculorum fibris per carnem adeps attenditur. Adde etiam obelaru
mulierum musculos, qui femur extendunt pinguitudine, adeo opultos uideri, ut ambigas, num
caro adipi, an adeps carni commisceatur. Neque hic de musculorum superficie solum loquor, ue-
rum de intima ipsorum substantia, et maxime carnea, quam praecipua musculi parte esse asserui. Ten-
dines autem & enervationes illae, quas caro destituit, in illis tantum musculis habentur, qui longo du-
ctu feruntur. Breues enim tendine carent, & undique carnosius sunt, ut laryngis omnes, si duos re-
ctos exceperis, quatuor tertiam cartilaginem primae iungentium, illi enim in insertionem ner-
ueam naturam obscure exprimunt. Deinde inter eos, qui ossa mouent (etiam si Galenus sapius aliter
inculcet) qui primus pollicis flectit articulum, & qui pollicem indici maxime admovent. Inter ma-
gnos autem huius generis est quadratus musculus, scapulae dorso ad mouens, & musculus, qui a
scapulae basi enatus, octo elatioribus costis implantatur. Verum de musculis tendine carentibus
tendinumque generibus, iam agemus, musculorum differentias aggredientes, quibus ne praesens Caput
nimium exerceat, iam peculiare tribuamus, post differentias de musculorum functionibus, ac nu-
mero aliquid subnexuri, priusque priuatam singulorum musculorum enarrationem auspicabimur.

DE

DE HVMANI CORPORIS FABRICA LIBER II.
DE MUSCULORVM DIFFERENTIIS.
Caput III.

47 tab. a.
b 12 tab. 2.
c 6 tab. f.
d 3 tab. m.
e 7 tab. x.
f 6 tab. 17.
g 12 tab. o.
h 3 tab. r.

19 tab. 10.
20 tab. 2.
21 tab. 10.
22 tab. 10.
23 tab. 10.
24 tab. 10.
25 tab. 10.
26 tab. 10.
27 tab. 10.
28 tab. 10.
29 tab. 10.
30 tab. 10.
31 tab. 10.
32 tab. 10.
33 tab. 10.
34 tab. 10.
35 tab. 10.
36 tab. 10.
37 tab. 10.
38 tab. 10.
39 tab. 10.
40 tab. 10.
41 tab. 10.
42 tab. 10.
43 tab. 10.
44 tab. 10.
45 tab. 10.
46 tab. 10.
47 tab. 10.
48 tab. 10.
49 tab. 10.
50 tab. 10.
51 tab. 10.
52 tab. 10.
53 tab. 10.
54 tab. 10.
55 tab. 10.
56 tab. 10.
57 tab. 10.
58 tab. 10.
59 tab. 10.
60 tab. 10.
61 tab. 10.
62 tab. 10.
63 tab. 10.
64 tab. 10.
65 tab. 10.
66 tab. 10.
67 tab. 10.
68 tab. 10.
69 tab. 10.
70 tab. 10.
71 tab. 10.
72 tab. 10.
73 tab. 10.
74 tab. 10.
75 tab. 10.
76 tab. 10.
77 tab. 10.
78 tab. 10.
79 tab. 10.
80 tab. 10.
81 tab. 10.
82 tab. 10.
83 tab. 10.
84 tab. 10.
85 tab. 10.
86 tab. 10.
87 tab. 10.
88 tab. 10.
89 tab. 10.
90 tab. 10.
91 tab. 10.
92 tab. 10.
93 tab. 10.
94 tab. 10.
95 tab. 10.
96 tab. 10.
97 tab. 10.
98 tab. 10.
99 tab. 10.
100 tab. 10.

73 tab. a.
74 tab. a.
75 tab. a.
76 tab. a.
77 tab. a.
78 tab. a.
79 tab. a.
80 tab. a.
81 tab. a.
82 tab. a.
83 tab. a.
84 tab. a.
85 tab. a.
86 tab. a.
87 tab. a.
88 tab. a.
89 tab. a.
90 tab. a.
91 tab. a.
92 tab. a.
93 tab. a.
94 tab. a.
95 tab. a.
96 tab. a.
97 tab. a.
98 tab. a.
99 tab. a.
100 tab. a.

61 tab. a.
62 tab. a.
63 tab. a.
64 tab. a.
65 tab. a.
66 tab. a.
67 tab. a.
68 tab. a.
69 tab. a.
70 tab. a.
71 tab. a.
72 tab. a.
73 tab. a.
74 tab. a.
75 tab. a.
76 tab. a.
77 tab. a.
78 tab. a.
79 tab. a.
80 tab. a.
81 tab. a.
82 tab. a.
83 tab. a.
84 tab. a.
85 tab. a.
86 tab. a.
87 tab. a.
88 tab. a.
89 tab. a.
90 tab. a.
91 tab. a.
92 tab. a.
93 tab. a.
94 tab. a.
95 tab. a.
96 tab. a.
97 tab. a.
98 tab. a.
99 tab. a.
100 tab. a.

DIFFERENTIAS musculorum non paucas recensere promptissimum
est, ab illorum uidelicet substantia, ortu, insertione, quam mouent particu-
la, forma, foraminibus, colore, situ, fibrarum specie, & musculi capite, uen-
tre, tendine, ac denique ex mutuo musculorum cursu, aut unius musculi
uelut in plures separatione. Quae a substantia petuntur differentiae, ex ue-
nis, arterijs, nervisque imprimis pendent. Nullum enim corporis muscu-
lum reperias, qui non aliquo ligamenti portione in fibras delecta, & carne
illas continente firmanteque constituatur. Verum praeter haec alij nervum, arteriam & uenam
in suum corpus quoque diffundi sinunt, ut septum transversum, & maximus totius corpo-
ris musculus, qui femur mouentium quintus erit, praeterea abdominis omnes ac praecipue
recti. In alios nervus nullus, neque uena, neque arteria inseritur, ex quorum classe musculus
est, qui latum in manu educit tendinem. Deinde praeter alios quamplurimos, quadratus mu-
sculus radium in primum uertens, & graciles illi, qui digitos ad pollicem in latera agunt. So-
lus nervus quibuldam propaginibus in illorum musculorum capita distribuitur, qui a radi-
cibus capitum femoris principium sumunt, atque ad calcem ducuntur. horum namque substan-
tia neque uena, neque arteria penitus inseritur. Latus in collo musculus, qui genas mouet,
uenis abundat & nervis, tamen arteria interim destituitur. Qui uero solam nanciscitur arte-
riam, nullus occurrit. Ceterum adeps, quem interdum musculorum fibris per carnem dige-
stis attendi diximus, in macilentis non reperitur. In obesis autem illi musculi adipe potissimum
abundant, qui illius ossibus obducuntur, ac clunes, & ueluti sedentibus puluina constitui-
unt. In ortu magis adhuc musculi uariant, nam omnes, & si Galenus non semel aliter affirmeret,
ab ossibus suum principium nequaquam mutuuntur, uerum alij ab osse ipsorum ligamenti
originem sumunt, ut qui a femoris osse & coxendicis osse ad tibiam procedunt, & plurima
musculorum multitudo. Alij a cartilagine ipsorum ortum obtinent, ut omnes laryngis mu-
sculi, quos laryngis proprios nuncupabimus, deinde intercostales musculi, qui inter costarum
cartilaginum habentur interualla. Alij a membrana quapiam enascuntur, cuiusmodi sunt ocu-
li omnes musculi, a dura membrana uisus uisum inuolvente nati, deinde duo musculi
stomachum retro amplexantes, & in scutiformis cartilaginis latera inserti, his namque ab exter-
na stomachi tunica principium pendet. Idem & de circulari ani, & uesicae ceruicis musculo
censendum uenit. Alij a membrana tendines obuolvente enascuntur, ut quatuor graciles muscu-
li, quatuor manus digitos ad pollicem in latera ducentes. Alij ab alio quouis ligamento origi-
nem exigunt, cuiusmodi sunt duo pollicis primum internodium flectentes, qui a transuerso
ligamento tendines in brachialis interna sede transmittente enascuntur. Tales etiam sunt, qui
in superiori pedis regione locati, pedis digitos extrorsum ad latera mouent, qui a ligamenti ti-
biae tali, & talum calci, & nauiformi ossi, calcemque cubiformi ossi colligantibus enascuntur.
Alij ueluti ex altero musculo prodeunt, ut qui a circulari ani musculo, ueluti digiti duo, me-
tum urinarium, quae sub penis corporibus ferri incipit, amplexatur. Alij rursus ex nullo princi-
pium ducunt, uerum membranae partes aliqua sui sede carnea, ac musculosae seu musculi sunt.
Huius ordinis sunt omnes musculi ex carnea membrana constituti, qui in collo & facie in ho-
minibus habentur, deinde & testis musculus in rubicundo testium uasorum seminalium in-
uolucro, in star carnosioris lineae innatus. Quinetiam septi transversi ortum, ex peritonaei, &
tunicae costae succingentis partibus, ipsius centro adnatis pendere fateamur, necesse est, nisi il-
lius ortum contra aliorum musculorum rationem, ubi costis inseritur, esse dicamus. Ceterum
non omnes musculi ab una duntaxat parte originem sumunt, permulti enim ex pluribus ossi-
bus enascuntur, nam dorsum mouentibus musculis plures fere uertebrae principium praebent.
Sic & abdominis musculus oblique descendens, a pluribus costis exorditur. Qui brachium
pectoris admovent, ex pectoris osse, & quarundam costarum cartilaginibus, & ipsa demum cla-
uicula enascitur, quemadmodum & is cuius auxilio brachium attollitur, ex scapula quoque
& clauicula procedit. Pariter etiam recti abdominis musculi, a cartilagine pubis ossa interue-
niente, & ab ipsis ossibus enascuntur, adeo, ut quidam musculi ex pluribus ossibus, alij ex osse
cartilagineque non inepte principium habere dicuntur. Alij ex eiusdem ossis pluribus processi-
bus enascuntur, ut prior flectentium cubitum, qui ab eminentiori sede ceruicis scapulae & pro-
cessu ipsius interno, quem anchorae assimilauimus, educitur. Ab insertionem uero integrum est
dicere, alios in os, ut qui femur, & tibiam caputque mouent, inseri, alios uero in cartilaginem, ut

Vnde muscu-
lorum differē-
tiae petantur.

A substantia.

Ab ortu.

Ab insertionem.

T 4 laryn